

Література:

1. Тульчинський Р. В., Змієнко М. О. Податкова система України, її недоліки та шляхи реформування. URL: <https://cutt.ly/tSn3MKQ> (дата звернення: 18.03.2022).
2. Конституція України (Розділ 1: ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ). URL: <https://cutt.ly/MSn344M> (дата звернення: 18.03.2022).
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 212-р «Про забезпечення здійснення розрахунків підприємств, установ, організацій в умовах воєнного стану». URL: <https://cutt.ly/eSn8yqr> (дата звернення: 18.03.2022).
4. Звернення Прем'єр-міністра Дениса Шмигала від 18.03.22 р. URL: <https://cutt.ly/9Sn8sZ8> (дата звернення: 18.03.2022).
5. Добровільна сплата єдиного податку та інші нові податкові пільги для бізнесу в умовах війни. URL: <https://cutt.ly/3Sn8liC> (дата звернення: 18.03.2022).
6. Закон України: Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану. URL: <https://cutt.ly/6SRvQ5H> (дата звернення: 21.03.2022).

*Науковий керівник – Мікуляк К. А.,
асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Нижник І.М.,
здобувач вищої освіти академічної групи Ф4/1,
Миколаївський національний аграрний університет*

В умовах воєнного стану страхові компанії повинні продовжувати забезпечувати страховий захист страхувальників та виконувати свої зобов'язання перед клієнтами у повному обсязі, наскільки це можливо за поточних умов.

Станом на 28 лютого 2022 р. на небанківському фінансово-кредитному ринку працювали 132 страхові компанії non-life (на кінець січня було 133) та 13 life-страховиків. Для страхових компаній НБУ як регулятором страхового ринку встановлено послаблення, зокрема, щодо: скасування застосовування заходів впливу за порушення обов'язкових критеріїв та нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів і ризиковості операцій страховика [1]; спрощення процедури врегулювання випадків, що мають ознаки страхових, за всіма видами страхування та типами контрагентів (максимальне використання електронних документів, копій необхідних документів у разі неможливості чи ускладнення можливості

отримання оригіналів документів, інших засобів дистанційного врегулювання страхових випадків); незастосування штрафних санкцій до страхових компаній на період дії воєнного стану в Україні під час використання копій документів (у паперовій або електронній формі), які підтверджують факт настання страхового випадку [2]. Крім того, НБУ на час воєнного стану не проводитиме інспекційні перевірки учасників ринку небанківських фінансових послуг.

Натомість НБУ рекомендує страховим компаніям провести необхідні комунікації з іноземними брокерами та перестраховиками щодо продовження строків оплати перестрахових платежів на період, поки обмеження щодо валютних розрахунків не будуть зняті, оскільки відповідно до постанов Правління НБУ від 24 лютого 2022 року № 18 та № 21 розрахунки в іноземній валюті тимчасово обмежені [3].

Страхові компанії зазначають, що у випадках ДТП, захворювань, нещасних випадків та ін., які напряду не пов'язані з військовими діями та їх наслідками, покриваються та відшкодовуються у звичайному режимі. Однак певні компанії зазначили й особливі умови на цей період (табл. 1).

Таблиця 1. Страховий захист під час воєнного стану

Назва СК	Страховий захист під час воєнного стану
Страхова група «ТАС»	Для співгромадян, які не можуть повернутися в Україну, СГ «ТАС» надає додатковий страховий захист: для тих, хто перед виїздом оформив договір страхування в СГ «ТАС»: строк дії їх договорів подовжується на 10 календарних днів. Якщо даного терміну виявиться недостатньо, подальше подовження строку дії здійснюватиметься через оформлення додаткових договорів страхування; для туристів, що уклали договір страхування з іншими СК: СГ «ТАС» готова надати страхове покриття шляхом укладання договорів страхування на подовжений термін перебування за кордоном.
продовження табл. 1	
Страхова компанія PZU	Кожен громадянин України, який перетинає польський кордон, але не має польської Автоцивілки, отримає її в агентів, які чергують у пунктах перетину кордонів за кошти PZU, терміном дії 30 днів.
Страхова компанія ARX	ARX знімає заборону на оформлення полісу Travel онлайн із території будь-якої закордонної країни, таким чином, ті, хто подорожує з полісом туристичного страхування ARX й залишається за кордоном, мають можливість пролонгувати онлайн-поліс Travel.
Страхова компанія UNIVERSALNA	СК для підтримки своїх клієнтів продовжує до 31.03.2022 р. дію всіх полісів КАСКО які закінчили свою дію після 24.02.2022 року. Автоматичне продовження поширюється на заставні й не заставні транспортні засоби, які були застраховані в UNIVERSALNA, термін сплати чергового платежу по яких настав після 24.02.2022 року.

Джерело: побудовано автором за даними [4].

Таким чином, можна зробити висновок, що запровадження воєнного стану призвело до певних змін на ринку страхування в Україні. Страхові компанії отримали певні послаблення, що дозволить без перешкод надавати страховий захист страхувальникам та залишатися учасниками страховому ринку.

Література:

1. Що потрібно знати небанківським фінансовим установам під час дії воєнного стану. URL: <https://cutt.ly/tSn2Mtb> (дата звернення: 19.03.2022).
2. Урегульовано діяльність учасників ринку небанківських послуг на час дії воєнного стану. URL: <https://cutt.ly/sSn237z> (дата звернення: 19.03.2022).
3. Стан фінансово-страхового сектору України та заходи НБУ щодо підтримки роботи у воєнний час. URL: <https://cutt.ly/ySn9qR5> (дата звернення: 20.03.2022).
4. Страхові компанії змінили умови договорів на період воєнного стану. URL: <https://cutt.ly/0Sck6u> (дата звернення: 20.03.2022).

*Науковий керівник – Мікуляк К. А.,
асистент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*

РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Сизоненко Ю. С.,
здобувач вищої освіти академічної групи Ф 4/1,
Миколаївський національний аграрний університет*

В умовах війни суб'єкти аграрного сектору зіткнулися з проблемами, серед яких важливими є відсутність палива та добрив, блокування логістичних зв'язків, перебої з постачанням сільськогосподарської (с.-г.) техніки й обладнання, зупинка експорту. Сьогодні вітчизняний аграрний сектор повинен забезпечувати продовольчу безпеку всієї держави, тому органами державної влади запроваджено відповідні заходи фінансової державної підтримки суб'єктів аграрного сектору.

Так, Кабінетом Міністрів України прийнято постанову «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо забезпечення кредитної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам». Зокрема, у 2022 р. здійснюватиметься компенсація відсоткової ставки за залученими кредитами (максимальна сума кредиту, на який поширюватиметься компенсація відсоткової ставки становить 50 млн грн). Крім того, кредити надаватимуться для здійснення с.-г. діяльності (посівної) на період дії воєнного стану сільськогосподарським товаровиробником на 6 місяців з максимальним розміром державної гарантії за портфельними кредитами до 80% [3].

Водночас Кабінетом Міністрів України внесено ряд змін у законодавство, що регулює діяльність аграрного сектору, зокрема [2]:

1) Ліцензування та обмеження експорту окремих продуктів (05 березня 2022 року КМУ прийняв [Постанову №207 «Про внесення змін у додатки 1 і 5 до постанови Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1424»](#)) [2].